

Forside Bacheloroppgve

Studieprogram: Sosiologi

Opptaksråd: 2018

Er oppgaven konfidensiell? (skriv X)   Nei: X   JA: _____

Kan oppgaven benyttes til undervisningsformål (anonymt)? JA: X NEI: _____

Forfatter(e)

Studentnr : 250816	Mona Mohammed Hamed
---------------------------	----------------------------

Oppgavens tittel:

I hvilken grad opplever flyktninger at introduksjonsprogrammet bidrar til integrering av flyktninger?

To what extent do refugees experience that the introductory program contributes to the integration of refugees?

Veileder: Isak Lekve

BACHELOROPPGAVE I SOSIOLOGI

2022

GUNHILD HJERMUNDRUD / NRK(2018)

Sammendrag:

Jeg kom til Norge i 2011, som flyktninger. Da jeg kom til Norge som flyktninger var jeg i en ukjent, og usikker situasjon. Fordi jeg måtte etablere et nytt liv både i det sosiale, kulturelle, og i arbeidslivet i det norske samfunnet, og en av de største utfordringene var mangel på norsk språk. Den oppgaven har flyktninger i introduksjonsprogrammet som tema, og jeg ønsket å belys i hvilken grad opplever flyktninger at introduksjonsprogrammet bidrar til integrering av flyktninger. Hovedbegrepet i den oppgave er Integrering.

Antall innvandrere i Norge øket i det sist åren. Når innvandrere kommet til Norge finner de en forskjellig samfunnsmodell enn i hjemlandet sitt. Den norsk samfunnsmodell er koblet sammen med arbeidsliv, familieliv, og velferdsstat. Introduksjonsprogrammet er en viktig elementer for flyktninger for å ha god økonomisk og integrering i det norske samfunnet.

Det er vanskelig for flyktninger å skaffe seg jobb i det norsk arbeidsmarked, utfordringer tilknyttet integrering i samfunnet, utfordrende kan være at norsk arbeidsmarked stiller høy kompetansekravene, språk, og nettverk.

Forord:

Denne oppgaven er skrevet i forbindelse med avslutning på en treåring bachelor i sosiologi. Jeg vil takke min veileder Isak Lekve som med tålmodighet , som har bidratt med gode innspill og råd gjennom hele prosessen. Videre takker jeg mine informanter for stor hjelp med informasjon. Sist, men ikke minst jeg vil takke mann min for støtte og forståelse.

Mona Hamed

12.Mai. 2022

Innholdsfortegnelse

1.0 Innledning.....	7
1.1 Hva er flyktninger?.....	7
1.2 Innvandreres og arbeidsmarked.....	7-8
2.0 Teori.....	9
2.1-1 Hva vet vi fra tidligere forskning?.....	9
2-2 Introduksjonsprogram.....	9-10
2-31 Innholdet i og omfanget av introduksjonsprogram.....	10
2-4 Kvinne og introduksjonsprogram.....	10
2-5 Resultater for introduksjonsprogrammet 2019.....	11
2-6 Sluttmaal og varighet for program.....	11
3-0 Utdanning.....	11
3-1 Integrering	12-13
3-2 Velferdsstat og flyktninger.....	13
4.0 Metode.....	14
4-1 Utvalg	14
4-2 Presentasjon av informantene.....	14-15
4-3 Intervju.....	-15
4-4 Lydopptak.....	15
4- 5 Fordeler og ulemper	16
4-6 Anonymisering og Personopplysninger.....	16
5.0 Empiri	17
5-1-1 Individuell plan.....	17
5-2 Foreldreveiledning.....	17-18
5-3 Praksis.....	18
5.4 Kvinne og introduksjonsprogram.....	19.
5-5-1 Fordel og ulemper i introduksjonsprogram for informanter.....	19
5-6 Ting som kunne ha vært annerledes i introduksjonsprogram	19
5-7- Å bli beder integrert i det norske samfunnet.....	19-20
5-8 Arbeidsmiljø og diskriminering.....	20-21

5-9Svakheter ved dagens resultatmåling.....	21
6-0Konklusjon.....	22
6-1funn.....	22-23
7-0Litteraturliste.....	24-26

1-0 Innledning:

Denne oppgaven tar jeg for meg følgende problemstilling. I hvilken grad opplever flyktninger introduksjonsprogram bidra til integrering i det norske samfunnet? Også gjennom min problemstilling viser jeg om det er forskjellige i opplevelsen basert på utdanning? Jeg valgte dette tema fordi jeg selv var flyktninger og jeg gikk i introduksjonsprogram i to år og opplever hvordan er det vanskelige å bli integrert i det norske samfunnet.

Forst vil jeg gi en kort oversikt over hva er innvandrere i Norge, men jeg skal fokusere på flyktninger. «I 1970 var det mindre enn 60 000 individer i Norge som var innvandrere eller barn av to innvandrerforeldre, noe som tilsvarte 1,5 prosent av befolkningen».(Hellevik& Hellevik,2017,s 252). Innvandrere og norskfødte med innvandrerforelder i Norge er 819 356 (ssb,2022).

1-1 Hva er flyktninger?

«En flyktninger er en person som fyller kraven for å få beskyttelse(asyl) for mang grunn, for example etnisitet, politiske meninger, religion, og nasjonalitet» (UDI). Flyktninger i Norge er 4,5 av befolkning(ssb,2021). Slutten av 2015 denne utviklingen skyldes i første rekke økt innvandring fra Øst-Europa, Afrika, Asia og Latin-Amerika t»(Hellevik& Hellevik,2017,s252). Regjeringen ønsker at alle befolkning i Norge, skal oppleve at de blir en del av samfunnet, og de er trygge, og de har like mulighet, og alle befolkningen må følge demokratiet og norsk loven. (regjeringen, 2015–2016). Også flere politikker har mål at innvandrere skal få mulighet for å komme i arbeidslivet. Når flyktninger kommer til vertslandet må de tilpass seg til en ny og often ulike hverdag, og innvandre må bestemme om de vil forhold seg til den nye kultur eller kultur som har fra sitt land (Grue & Bytingsvik & Stige, 2019s. 137).

I det sist åren vokst fram innvandrere integrasjon i det norske samfunnet, og den blir største utfordringene for de sosiale, økonomiske og politiske i vår samfunnet (Friberg &Midtbøen,2017,s5). Integrering av mennesker med flyktning og innvandringsbakgrunn har en spesiell ramme i den velferdsstaten. Innvandrere i Norge har store utfordringer som knyttet til språkkunnskap, kavitasjoner og arbeidserfaring, som passer norsk arbeidsmarked, særlig flyktninger(Kjærgård Eid, Homme, Karlsen& Lundberg e2017,s333).Flyktninger som kommer til Norge, har et offentlig program som såkalte introduksjonsprogram, Introduksjonsprogram er et sentralt virkemiddel for økonomisk integrering. Introduksjonsprogrammet jobber med å stryke flyktninger mulighet for å få jobbe i det norsk arbeidsmarked (regjeringen,2021). jeg skal gi mer informasjon om dette program i teori del.

1.2Innvandrerens og arbeidsmarked :

I dag samfunn har vi store utfordringer knyttet til at flere flyktninger ikke får plass i arbeidsliv. Integrering av innvandrere i det norsk arbeidsliv for til å ha et samfunn fri av sosialøkonomisk forskjeller, diskriminere og kriminalitet. Når flyktninger finn vei til norsk arbeidsmarked, er en sid av integrering(Henriksen,2010,s.232). «Flyktninger i og utenfor arbeidsmarkedet i 2019 er 108 832 flyktninger i alderen 15-66 år var registrert sysselsatt i Norge ved utgangen av 2019. Det utgjør en andel på 52,7 prosent. I hele befolkningen var tilsvarende andel på 72,7 prosent». (ssb,2021). Kompetanseheving er viktige kjennetegn for norske arbeidsmarked, for alle som står utenfor arbeidsmarked særlige flyktninger. Vi finn

at det er store utfordringer til flyktninger enn andre innvandre å tilpasse seg norsk arbeidsmarked. I 2017 var cirka 80 prosent av arbeidsinnvandrere har jobb, men flyktninger som har jobb var 45 prosent. De fleste av flyktninger har mindre kompetanse i det norske arbeidsmarked, kompetanse kan være lav utdanning, har ikke utdanning, i tillegg mangler de språkkunnskaper (Hardoy & Zhang, 2019, s.56,57).

Det er flere utviklingstrekk i arbeidslivet gjøre flyktninger opplever utfordring i arbeidsliv.

Det er utsikter til relativt svak jobbvekst.

- Teknologisk utvikling bidrar til nedgang i andelen jobber uten krav til kompetanse.

- Problemer med sosial dumping, useriøsitet og lavlønnskonkurranse i deler av arbeidslivet (arbeidsgruppe, mai, 2016, s.8).

Arbeidsinnvandrere fra europeiske eller andre vestlige land har høy mulighet for å komme på arbeidsmarked, nesten på samme nivå med nordmenn (Helene Marie Kjærgård Eide, 2016, s.20). Dette kan vi forklare med at arbeidsinnvandrere fra vestlige land når de kommer til Norge, de har med seg høy utdanning og kvalifikasjoner som passer norsk arbeidsmarked, og det er grunn til at de mer lykkes i det norske arbeidsmarked. (Lerfaldet, G. Sætrang, Åsheim & S. Mark., 2021, s.10).

Jeg skal belyse hvordan introduksjonsprogrammet bidrar til integrering i samfunnet. Herved i min oppgave undersøke jeg blant annet med hvordan utdanning gir forskjellige opplevelser i integreringsprosessen. I følge av myndighetene er arbeidslivet, er den viktige arenaen som skal ikke ha ulikhet og utenforskap i samfunnet (Grønmo & Nilsen og Christensen, 2021, s.321). Arbeid er viktig arena for integrering i samfunnet. I teori del skal jeg presentere teori som har relevans med begrepene som jeg skal bruke i min oppgave. Oppgaven bygger på bruket eksisterende kunnskap om flyktninger deltakelse på introduksjonsprogram. Også bygger på empiri innhentet gjennom intervjuer med seks informanter. I teori delen skal jeg presentere det teoretiske grunnlaget for min oppgave. Først skal jeg legge frem hva som har skrift om introduksjonsprogrammet og integrering i tidligere undersøkelser, og gir mer informasjon om det. Deretter vil jeg se nærmere på begrepene integrering, og utdanning. Etter på viser jeg metode som jeg bruket for å bygge opp oppgaven, og så vil jeg presentere intervjuer med informanter og legger frem empiriske material og analyser. Sist del skal jeg komme med en konklusjon.

2.0 Teori del:

Her skal jeg viser tidligere forskning av introduksjonsprogram og innvandre integrering i Norge, og begrepene som jeg skal bruker videre i oppgaven min.

En viktig interessant i sosiologien går mellom funksjonalisme og konfliktteori. Funksjonalister med Durkheim og Parsons i spissen er opptatt av sosial orden, integrasjon, samarbeid, samforhold og enighet, dette for til å ha et samfunn som fungere godt(Aakvaag2018,s.281). Integrering av innvandre\flyktninger spesielt om kvalifisering, utdanning , arbeid og levekår. Innvandre påvirker demokratiske prosesser, og blir en del av sivilsamfunnet, « og tilhørighet, respekt for forskjeller og lojalitet til felles verdi»(NOU 2011:14, s.11).

2.1Hva vet vi fra tidligere forskning?

Det er mange undersøkelser som viser at det er vanskelig for innvandrere å ha jobb i Norge, selv om de har tilsvarende utdanning og kvalifikasjoner. Den ulikhet behandling er forbudet i loven (Midtbøen, 2015,s.7,10). Det finnes også mange flyktninger som har hatt høy utdanning i Norge , men likevel de føler seg at de er ulikhet mellom nordmenn og de. . Ulikhet i norsk arbeidsmarked mellom flyktninger og andre befolkning kan skap klasseforskjeller i vårt samfunnet. Flere studier fra Norge og andre Skandinaviske land viser ulike inntekt mellom nordmenn og innvandre. Innvandre og deres etterkommer har ikke like mulighet i det norske arbeidsmarkedet, også de bruker lengre tid for å få den først heltidsjobb(Fosslund & Aure,2011,s.132). Tidligere forskning har vist oss at innvandrere opplever diskriminering på flere ulike område, som skole, arbeidsliv, utdanning, i møte med de offentlige tjenesteapparatet og i offentlighet(Eggebo & Karlstrøm , Stubberud,2020, s.137). I Norge har vi forskning på diskriminering i arbeidslivet, for mange år siden, men det vært stor uenighet om fang og årsaker.(Midtbøen, 2015,s.5). Forskingen viser at flere flyktninger opplever et misforhold mellom flyktninger forventning at de komme ut på arbeid og integrering i samfunnet, og kraven til kompetanseheving som stilles, dette kan gi negativt motivasjon for flyktninger (Lerfaldet et al.2021.s ,23). En stor del av flytninger har svake grunnleggende ferdigheter for den norsk arbeidsmarked, det betyr at flyktninger har behov for å ha god opplæring i grunnleggende ferdighet for å få mulighet å komme inn i det norsk arbeidsmarked (NOU 2018, s.31). Den svak grunnleggende, kan være på grunn av utdanning og yrkeserfaring påvirker tilpasning på norsk arbeidsmarked. Flere flyktninger kommer til Norge med høyer utdanningen, som ikke passer det norske arbeidsmarkedet(Hardoy&Zhang,2019,s.57).

2-2 Introduksjonsprogram(intro):

Introduksjonsprogrammet eller introduksjonsordningen, er det viktigste offentlige tiltaket, for nyankomne flyktninger. Alle flyktninger mellom 18 og 55, det er obligatorisk for dem å delta i introduksjonsprogram .Etter at de har blitt bosatt i kommuner, flyktninger har 600 timer deler i to 550 timer for å lære norskspråk, og 50timer for å lære samfunnskunnskap på morsmål (Hardoy&Zhang,2019,s.58,59). Hver kommune organisert introduksjonsprogram på forskjellig måter gjennom flyktningetjeneste eller programrådgiver gjennom NAV og voksenopplæring som har ansvar for intro . Voksenopplæring har ansvar for norsk og samfunnskunnskap. Programrådgiver er en som har ansvar for kartlegging, IP, og veiledning til flyktninger(Kobberstad,2020,s.94). Hver kommunene har plikt til å gi introduksjonsprogram tilbud til flyktninger som er bosatt i kommunen gjennom avtale med IMD. «Innføring av

intro førte til en harmonisering av inntektssikringen og kravene om individuell plan kommuner». I Introduksjonsprogram finner deltaker varierende grad arbeidsmarkedstiltak for eksempel språkpraksis, arbeidspraksis, yrkesforberedende tiltak, veiledning og oppfølging (Hardoy&Zhang,2019,s.59,60). Den arbeidsmarkedstiltak, gir flyktninger mulighet å integreres i norsk samfunnet. Både kvinner og menn har lik rett og plikt til deltakelse i introduksjonsprogram og til den introduksjonsstønad. Slik sett representerer introduksjonsprogram en politikk for å fundament av nykommere som retter seg både mot det kulturelle og det sosial-økonomisk (Djuve, Kavli&Hagelund,2011,s.,10).

Introduksjonsprogram skal tilpasse den enkelte deltaker behov for kvalifisering. Flyktninger går på introduksjonsprogram hovedregel er inntil to år, men det kan være mer eller mindre enn to år. Introduksjonsprogramets stønad skal gjøre at flyktninger skal bli mindre avhengige å ha stønad fra NAV. Introduksjonsstønad er skattepliktig inntekt(Henriksen,2010,s.232,233).

«Introduksjonsprogram representerer endring i integreringspolitikken, fra en politikk opptatt av rettighetsfestet grunnsikring mot arbeidsrettet linje, og mot flyktninger knyttet til norsk arbeidsmarked» (Eid et al,2017,s.335). Introduksjonsprogrammet øker flyktninger for å komme ut i arbeid, men slike tiltak er lite i bruk, og dette gjelder også NAVs arbeidsrettede tiltak. Selv om NAV er samarbeidspart i introduksjonsprogram, men det kommer for sent, og at flere tiltak hos NAV er ikke tilpasset flyktninger, fordi det krever norsksferdighet på høyere nivå, som en stor del av flyktninger ikke har(Lerfaldet et al.2021.s. 21.).

2-3§ 14.Innholdet i og omfanget av introduksjonsprogrammet

Introduksjonsprogrammet skal minst inneholde:

- a. opplæring i norsk
- b. opplæring i samfunnskunnskap
- c. kurs i livsmestring
- d. arbeids- eller utdanningsrettede elementer (Lovdata,2022).

2-5Resultater for introduksjonsprogrammet i 2019:

Flyktninger som er avsluttet sitt introduksjonsprogram i 2019, 55 prosent av de gikk direkte til arbeid eller utdanning, og den resultatene er på samme nivå for deltaker som avsluttet i 2018. De som gikk til arbeid i 2019 var 26 prosent, og de som gikk på utdanning var 29 prosent. Dette tyder på at resultatene er gode, fordi de har stabile nivå i to år, hvis tallene holder seg stabile i fremtid, dette gir en god indikasjon på at flyktninger skal bli lykkelige i arbeidsliv. (IMD,2020).

2-6Slutt mål og varighet for program:

Kommunen skal legge et slutt mål for deltaker i introduksjonsprogram. Det er utdanningsbakgrunn som deltaker har hatt fra hjemlandet sitt som bestemte, når kommunen setter slutt mål og varighet for programmet(regjeringen,2021).Flyktninger som har lite eller de har ikke skolegang, begynner de på formell utdanning i introduksjonsprogramets tiden. De som har utdanning fra sitt land, fortsetter også i utdanning etter at de ender introduksjonsprogram. (IMD2020)

3-0 Utdanning:

Utdanningen er viktig verdi for flyktninger for å nå målet, og blir en del av samfunnet. Etter de først tre årene, andelen av innvandrerne deltar i det ordinære norske utdanningssystem. Det er flere flyktninger som har tatt utdanning på universitet og høyskolen fra ditt land . (NOU 2001: 24) Flyktninger som har høyt utdanning og deltar i introduksjonsprogram opplever dilemma mellom rasker arbeidsmarkedsintegrasjon og langsiktig sosial mobilitet. «Mange innvandrere og flyktninger i vestlige land strever med å få godkjent utalandsk utdanning». Når utenlandsk utdanning og arbeidserfaring er ikke godkjente, kan det blir vanskelig for flytninger å komme ut på arbeidsmarked(Kobberstad,2020s.93,95). Orupabo (2010) viser i sin studie at innvandrere som har høyt utdanning som passer norsk arbeidslivet at de« opplever en klassereise nedover, som innebærer diskriminering»(Fossland& Marit Aure,2011s.133). Flyktninger mulighet for å bli lykkes i det norsk arbeidsmarked er at de må jobber hard for å kunne norskspråk, og kvalifiseringsbehov. Utdanningsnivå er viktig verdi for flyktninger, høyere utdanning gir de høyere sysselsetting og lavere utdanning gir lavere mulighet til arbeidslivet(Kobberstad,2020.s93)

Kjønnsforskjellene i utdanning mellom innvandrere og andre befolkning er nesten sammen. Høyest utdanning mellom menn er videregående, mens høyest utdanning mellom kvinner er universitet eller høyskoleutdanning. Utdanningssystemet resultater har betydning for integrering av innvandrere .(NOU 2017: 2,s.61,63).Utdanning er en av de viktigste faktorene i vårt samfunn. Det er store forskjeller basert på utdanningsnivå kjønn og alder mellom flyktninger. Det kun 2 av 10 kvinner med lav utdanning eller har ikke utdanning fra ditt land gikk over i arbeid eller utdanning etter de ferdig med program, mens 8 av 10 menn med høyere utdanning som gikk over i arbeid eller utdanning etter intro i 2019.Kvinner med høyere utdanning gikk 7 av 10 kvinner direkte over arbeid eller utdanning(IMD, 2020). Ifølge NOU2017:2 flyktninger med høy utdanning er lettere å integrer i samfunnet enn de som har ikke skolegang eller lav utdanning.

3-1 Integrering :

«§ 1.Lovens formålt med loven er at innvandrere tidlig integreres i det norske samfunnet og blir økonomisk selvstendige. Loven skal bidra til at innvandrere får gode norskkunnskaper, kunnskap om norsk samfunnsliv, formelle kvalifikasjoner og en varig tilknytning til arbeidslivet»(lovdata, 2022).

Integrering kommer opprinnelig fra det latinske ordet integrer, som viser til noe uberørt, stand og helt. Integrering utviklet av Durkheim på1800-tallet. Begrepet hjelp oss til å forstå hvordan samfunn og sammenhengende kan holde i situasjoner, når det er store forandringer i samfunnet. I følge av Durkheim integrasjon er et resultat av felles normer og verdier, integrasjons er viktige for å beskytte samfunn mot oppløsning. Integrering bruket om forholdet, mellom minoriteter og resten av befolkning. (.Sætermo, Gullikstad & Kristensen 2021,s14,15). Integrering hos Durkheim har same konsept, med integrering i det norske velferdsstaten . Integrert kan innhold flere ting for example at man ha et sted å bo, og om å få jobb for å kunne sørge seg selv. Grunnleggende kulturforståelse, hjelp flyktninger å integrer i det norske samfunnet(Haaland, Magnussen, Wallevik& Frykman ,2021,s181,182).

Ifølge John Berry akkulturasjonsmodell har begrepet integrering fått en sterkere forklaring møt innvandrere, han beskrive integrering alts ikke samfunn , men handler om grupper og

individer og tar utgangspunkt i ideer om kultur forskjell. (Sætermo, el al,2021,s.15). Kulturforskjellige er det hovedgrunn å hindrer flyktninger å integrer i det norske samfunnet.

Integrasjonspolitiske mener at sysselsettingsutfordringene har i hovedsak dreid seg om styrke norskopplæring, øke kvalifiseringsnivået og aktivisere de deler av innvandrerbefolkning særlig kvinner (Midtbøen ,2015s.3). Norge nasjonal integreringspolitikken jobber i to ulike mål bosetting og sysselsetting.

«Integreringsarbeid er sentral rund en tanke om at flyktninger er grunnleggende ressurssterke og at integreringsarbeidet oppgave består i å få flyktingene til å bli bevisst sin medbrakte kompetanse og motiver dem til å anvende den på en måte som speiler de mulighetene som finnes på deres nye bosted»(Kristensen& Sætermo,2021,el al,s.109,118).Integrering kan forstås som prosesser jobber med at innvandrer , kan få tilgang til samfunnsgoder for example social aksept og deltaker i sentrale intuisjoner i samfunnet som arbeidsliv og utdanningssystemet. Når innvandrer opplever og behandler på samme måt som den etniske majoritetsbefolkningen er de full integrasjon , og at de innrømme som en legitim av det nasjonale fellesskapet (Hermansen,2017.s.16,17).

Integrering begrep er viktig for både innvandrer og Norge, slik at de kan tilpasse seg hverandre. Kunnskapsgrunnlag og statistisk i Norge viser at innvandrer integrering er bra. . Når innvandrer har bodde lenger i Norge blir det bedre integrert i det samfunnet(NOU 2011:14, 2011, s.12,). Integrering er viktig for flyktninger for å være en del av samfunn, men uten å miste sin opprinnelige identitets. Flyktninger kan integreres i samfunnet, gjennom jobb eller utdanning, men selv om det er flere som har både jobb og utdanning og de har bodde i Norge lenger , men likevel de føler seg at de er utenforskap fra samfunnet. Ennå Norge har så langt ikke lykte godt nok med flyktning integrering i arbeidslivet. Hvis det norske samfunnet ikke lykkes godt med integreringen av innvandrere og flyktninger fra land utenfor Europa, dette kan skap stor risiko for økende økonomisk ulikhet (NOU 2017.2. s11).

Kun både språk og kultur i Norge gi stor mulighet for at flyktninger komme ut på jobbe, fordi språkferdigheter og kulturforståelse øker kompetanse, og dette gjøre arbeidsgiver mer attraktiv til dem (Hardoy& Zhang,2019,s.58) Flyktninger har sterke ønsket at de bli integrert i samfunnet, men dette skjer bare når flyktning, og vertsland ønsker og tilpasser hverandre(Grue & Bytingsvik & Stige, 2019s. 137). Utfordringer av integrering flyktninger etter fullført to års i introduksjonsprogram ,og kommer ut i arbeidsliv, har blitt en krevende problemer i samfunnet. Det er store bekymringer når det gjelder at innvandrere er ikke integrert i samfunnet, dette handler om velferdsstat og nasjonalt fellesskap. (Sætermo,2021 el a l s,18). Resultat av svak forelderen integrasjon, kan for til svake utdanning og arbeide for neste generasjon (Bratsbrg , Oddbjørn& Raaum,s204).

3-2Velferdsstat og flyktninger:

Innvandre som har ikke mulighet for å sørge seg selv, blir en utfordring til velferdsmodellen. Velferdsmodellen er sårbar mot høy innvandring av voksen mennesker som har ikke kvalifikasjoner som passer norsk marked. Hvis innvandre og flytninger er ikke integrert i det norske samfunnet, det kan for til risiko for å øk økonomisk ulikhet, og svak tillit til samfunnsmodellens legitimitet, den modellen kan være både en resurs og et problemer i integreringer prosess (NOU 2017: 2, s.11). Sysselsettingsandelen er lavere blant flyktninger

enn andre befolkninga, og det kan ha konsekvenser for de norske velferdsmodellen (Kobberstad,2020 ,s 93).Den norske velferdsmodellen er avhengig av høy arbeidsdeltakelse(skatt). Det er viktig for samfunnet at flyktninger kommer i arbeid, og ikke blir utenforskap av arbeidslivet, og ikke blir avhengig av sosialstønad(justis- og beredskapsdepartement, 2015–2016,s.7). Når flyktninger kommer ut på arbeid og ha same mulighet som ander befolkning, dette før til at de kan sørge seg selv, og betal skatt, og dette påvirker positive for velferdsstaten, men dette er stor utfordring for både samfunn og flyktninger. Når flyktninger er uten arbeidsmarked dette kan skap forskjellige for eksempel sosialulikhet , klasseforskjeller. Vi vet at den velferdsmodellen er avhengig av skatt, men når innvandrere har ikke jobb, siker de kan ikke betal skatt og avgift, dette for til det blir mindre penger for det offentlig tjeneste. Tillegg staten betal for dem sosialhjelp(Bratsberg , Oddbjørn& Raaum,s204).

4.0 Metode:

Metoden er et hjelpemiddel til å gi en beskrivelse eller mer informasjon av virkeligheten. I denne oppgaven jeg valget kvalitativ metode for å belyse min problemstilling. Jeg valget Kvalitativ metode siden oppgaven min uttrykkes ikke i tall eller andre mengdetermer, og den handler om, i hvilken grad kan introduksjonsprogram bidra til at flyktninger integrer i det norske samfunnet? Gjennom kvalitative innsamlingsmetoden intervju, kan jeg få inn opplysninger som øker muligheten for å forstå min problemstilling. (Halvorsen,2007,20,128).

4-1 Utvalg:

Etter at jeg bestemte meg om hva jeg skal skrive om, begynte jeg å søke på faglitteratur som har relevant stoff til min oppgave, og jeg funnet mye relevant stoff i det regjeringen og andre offentlige sider. « Litteratursøking utgjør en viktig del av informasjonssøkingen ved siden av søking etter relevant data». (Halvorsen,2007,s.266).

Jeg har valgt seks informanter totalt for min oppgave, fem av dem er deltaker i introduksjonsprogram fra forskjellige kommuner og en er veileder i introduksjonsprogram. Første tok jeg kontakt med flyktningtjenesten, sendt jeg e-post og ga de informasjon om oppgaven min. Flyktningtjenesten ga meg epost adresse til programsrådgiver. Da jeg hadde konkatet med programsrådgiver avtale jeg med henne at jeg møte opp personlige for å presenter meg og hva jeg holde med. Jeg riste til den kommunen jeg var dere cirka kl 10:00, men jeg måtte å vente til pause for å intervjuer deltaker i intro. Jeg fikk rom for å gjøre intervju .Intervjuene var ved Voksenopplæring. Først gjort jeg intervju med veileder i introduksjonsprogram, intervjuene var cirka 25 minutter etter på med to deltakere i introduksjonsprogram om lag cirka 20 minutter. Ender dag har jeg intervju med de resten av informanter, som jeg fikk kontakt med de gjennom bekjent.

4-2 Presentasjon av informantene:

Det fem informanter er deltaker i introduksjonsprogrammet. Informanter er fra ulikt land , kjønn, nasjon og bo tid i Norge. Informanter bor i to forskjellige kommuner. De fem deltaker har forskjellig bakgrunn, og utdanningsnivå (ingen skolebakgrunn, grunnskole, ikke fullført videregående skol og universitet). Jeg skal kall informanter med utdanningsnivå, fordi utdanning er viktige verdi som skille mellom dem, eller hjelpe dem og integrer i samfunnet. Skal gi litte informasjon om hvem er de.

1-Informanter med ungdomsskole: kommer fra Syria, hun er 32, og har bodd i Norge i et år og fir måneder, hun var husmor i Syria. Hun har plan og gå på grunn skol, fordi i Norge alle må går på skolen eller jobb mener hun. Hun ønsker at hun sitt hjem og sørge barn sine, som hun var i sitt land. Hun mener at menn må jobb og dama må være hjemme og pass på barna.

2.Informanter som har ikke skolegang: kommer fra Somali, han er 27 år , han har bodde i Norge cirka 2 år. Han ønsker å lære seg norsk, slike at han kan få jobb på sykehjem, han syne at helse sektor er det eneste arbeidsplass kan gir flyktninger jobb. Han har barn som går på skolen.

3-Informanter med høy utdanning: kommer fra Syria, han har bodd i Norge i et år, han ønsker at han få jobb som barnelege. Hans papirer er godkjent i Norge, men å ha norsk B2 er dilemma for ham. Det er vanskelig til han å forstår nynorsk, når han går ut i samfunnet.

4-Informanter med videregående skol :kommer fra Sudan, hun har bodde i Norge cirka 2 år ,hun er 35 år. Hun vært på praksis i flere steder. Hun ønsker å ta høy utdanning som sykepleier. Hun sa at hennes mann vil ikke at hun jobber eller gå på skolen. Hun sa at hun var i praksis på forskjellige plasser, og hun mener at hun mott problemer å forstår norsk dialekt hver gange.

5-Informanter som ikke fullført videregående skole :kommer fra Eritrea og hun har bodde i Norge i et år, før hun komme til Norge bodde hun i et land som ligger i Nord-Afrika, og hun nesten glemte hvordan hun kan skrive sa hun. Hun vil å studer sykepleier.

6- Programsrådgiver/Integreringsveileder, hun jobber som programsrådgiver i starten, men etter en omorganisering til NAV ble tittelen integreringsveileder. Hun forklart at som programsrådgiver hadde hun kvalifiseringsansvaret for flyktningen mens de var i introduksjonsprogrammet. Nå når hun er integreringsveileder har hun ansvaret for kvalifiseringen av flyktingene i først fem år periode i kommune. NAV har hovedansvaret for introduksjonsprogrammet, skolen har ansvar for norskopplæring og samfunnsfag, mens NAV har ansvar for livsmestring, foreldreveiledning, språkraksis, ferieskole ol. Deltaker har 4 timer hverdagen med norskopplæring, og resten av dager har de forskjellig timeplanen, for example kurs i livsmestring , leksehjelp og foreldreveiledning. Programsrådgiver Kan hjelpe deltakerne hvi de har sosial problemer eller helsemessige forhold som kan påvirke negative for deltagelsen i introduksjon sa programsrådgiver (programsrådgiver intervju 2022).

4-3Lyddopptak:

Intervjue ble tatt opp med lydopptaker på mobil. Å ta opp intervju er en delvis løsning (Jacobsen, 2015, s.153) Informantene ble informert om lydopptak muntlig ,og vi bli enige om det. Jeg sitt flere timer for overført fra tale til skrift. Jeg hørte på intervju flere gange , og jeg hopper fram og tilbake i lydfilen. Det var vanskelig å overført tale til skrift, særlig at en del av intervju var på arabisk

4-4 Intervju:

«Intervju er blitt en så vanlig del av samfunnet at det hevdes at vi lever i et intervjuesamfunn. Intervjue er en verbal virksomhet en bestemt type samtale» Jeg valgt intervju som metode, fordi jeg tenkte at den er best metode som kan hjelper meg å få informasjon som jeg trenger for min oppgave. Intervju som metode er for å finne frem hvordan informanter forholder seg til problemstilling, også intervju er et metoderedskap som hjelp oss til generering av informasjon vi trenger til forskning. (Hilde Berit Moen,2013,s34,35,36) .Vi har forskjellig formene for intervju, hver intervjutyper har sterke og svake sider. Jeg bruket ansikt til ansikt formen. Den sterke sider for den formen er god til å skap tillit og åpenhet mellom intervjuer og intervjuet, intervjuer kan observer og har dermed kontroll over intervjusituasjonen, «men svake sider er høye kostander, fordi metoden er synkron. Intervjue effekten er potensielt sterk». For å få godt resultat av intervju må forberedt godt det betyr at intervjueren er godt kjent med det temaet. (Jacobsen, 2015, s.148, 155). Intervju var ustrukturerte jeg formulerte spørsmål på forhånd, og jeg ventet ikke at jeg fikk fast svaralternativer fra informanter(Knut Halvorsen,2007,s.142). Jeg

tatt intervju i god tid. Hoved mål for intervju å kunne besvare denne oppgavens forskings spørsmål . Informanter kunne ikke snakke godt på norsk, derfor var Intervju både på norsk og arabisk med deltaker.

4-5 Fordeler og ulemper:

Kvalitative data har både fordeler og ulemper, fordeler at forskeren kan gå inn i en åpenhet relasjon med de som undersøke, det betyr at forskeren i liten grad har bestemt hva salg informasjon de let etter . Kvalitative data har også ulemper som knyttet til at kvalitative data krever mye ressurser. En annen ulemper er den data som er samlet inn er det vanskelige å tolk(Jacobsen, 2015, s.21, 129,130, 207).

Når man studere et sted de selv kjenner eller har erfaring i, forsøker må være klar over både fordelene og ulemper med dette. Positive sider av at forsøker har kjennskap til organisasjon. Det er lettere å få tilgang til informasjon ved forsøker har bekjent i en arbeidsplass. Også man vet hvilken uformell struktur som er i bruke i organisasjonen. Ulemper ved å forsøke egen organisasjon først at man oppsøker bare de uformelle strukturene man har informasjon om, for det andre det kan være vanskelige å holde deg nødvendig avstanden til det man skal forsøker(Jacobsen, 2015, s. 55,56). Å ha kjennskap til problemstilling kan være både fordel og ulemper. Jeg hadde allerede kjennskap til introduksjonsprogram som tidligere deltaker, og det var en sentral årsak til at jeg valg tema. Fordel er at jeg har mye kunnskap om team, ulemper for meg at jeg prøvde under intervjuenes å være nøytralitet for å unngå påvirkning av informantenes mening, i tillegg jeg legger ikke et forskingsopplegg for oppnå spesielt resultat . Det positivistiske ideal viser at samfunnsvitenskap må være nøytral og verdifrie. Forsøker må ikke legge opp et forskingsopplegg for oppnå spesielt resultat(Jacobsen, 2015, s. 55).I

4-6 Anonymisering og Personopplysninger

Anonymisering er et viktig virkemiddel for beskytte informanter. Det er stor utfordrende for å anonymisere data. Dette kan vi forklar at analyseteknologi , har bidratt til å øk risiko for reidentifisering(datatilsynet,2019). Personopplysninger er opplysning som kan knyttes til enkeltperson ,example på personopplysninger er nav, adresse, mobilnumre og e-post(datatilsynet,2019) Jeg har ikke melde oppgaven inn for personvernombudet, fordi både informanter og kommuner er anonym, også oppgaven, inneholder ikke personopplysning.

5.0 Empiridel:

I empiri del jeg vil legge frem data fra intervjuene og analysere det, Det er flere som har forsket på introduksjonsprogram, men hver av de se på egne briller for å finn forskjellige resultat . I min oppgave integrering er sentral begrep. Deltakelse eller integrering i det norske samfunnet kan variere for flyktninger noen av de ta lang tid for å bli integrert og andre integreres på kort tid. Jeg navnet i teori del at integrasjon er et nøkkelbegrep i sosiologi, refererer til hvordan en spesialt grupper blir en del av helhet. I teorien har jeg også påpekt på Berry akkulturasjonsmodell som definer begrepet integrering som ideer om kultur forskjellig.

5-1 Individuell plan og integreringsplan:

Individuell plan bruket på gammel introduksjonsloven. Etter at flyktninger blir bosatt i kommunene, skal legge en individuell plan, til de som har rett i introduksjonsprogram. Individuell planen skal utformes på bakgrunn av en kartlegging av hvilket utdanningsnivå har flyktninger, når de kom til Norge, slik at programsrådgiver kan legg individuell plan av vedkommende opplæringsbehov. Planen skal utformes sammen med deltakeren. (Programsrådgiver, intervju, 2022). Informanter som er ikke fullført videregående skole, ment grunn av informasjon som hun ga for å legg individuell plan, hun har begynte med litte høyt nivå i norsk, og det er vanskelig for henne, og hun ønsket om hun begynte med litt lavt nivå i norsk, og hun ønsker om hun kan ha rett på grunnskole. Hun fortelt at man har ikke rett på grunnskole hvi man har hatt videregående skole fra hjemlandet sitt, selv om den utdanning er ikke godkjent i Norge. Dette tyder på at å ha videregående eller høy skole, fra hjemland ditt, betyr ikke at man kan begynner med litt høyt nivå i norsk språk. Informanter som her høyt utdanningsnivå mener at individuell plan er viktig for deltaker, slike de vet hvilket mål de må jobbe med og hva de oppnådde. Informanter som ikke har skolegang sa da veileder ga meg timer for å legg individuell plan, forstod han ikke hva som skjer, etter hvert forstår han hva individuell plan er, og snakket med veiledere om han kan forandret plan hennes, fordi først gange han svarte uten å vet hva er det. Han mener at individuell plan må legger etter at flyktninger bli kjent til system. Informanter som har ungdomsskole mener at hun sa i individuelle plan at hun vil ikke studer eller jobber, men veileder sa til henne at hun må valg mellom utdanning eller jobb, mens hun vil være husmor. Informanter som har videregående skole sa at programsrådgiver tilbud henne arbeide eller utdanning bar som helsemedarbeider, barn og ungdom, når hun legger til henne individuell plan.

I følg av programsrådgiver at integreringsplan har bruket ved den ny integreringslov 01.01.2021. Hver deltaker i introduksjonsprogram har integreringsplan og den inneholde hvilket mål deltaker har, og hva er sluttmaal, plan også inneholde, hvilken utdanning, arbeidserfaring, og språkkunnskaper de har. Hun mener at de nesten samme innhold til individuell plan, men endret slik at den er tilpasset ny lov(Programsrådgiver, intervju, 2022). Jeg ga informasjon om den ny integreringslov i teoridel.

5-2 Foreldreveiledning:

Foreldreveiledning er obligatorisk tiltak for foreldre som er deltakere i introduksjonsprogram, og de har barn i alderen 0-18 år, eller de som vent barn i introduksjonsperiode. Kommune har ansvar for å tilbud kurs til flyktninger .Kurs handler om å skape trygge foreldre som kan gi barna en god oppvokset og det hjelpe at de kan

integrering i samfunnet. Foreldreveiledning kan gjennomføres i gruppe eller individuell, i løpet av flyktninger er i introduksjonsprogram. Foreldreveiledning undervisning foregå på deltaker morsmål, eller ved bruk av en tolk(IMD,2021). Både Informanter med videregående skole, og Informanter som har ikke skolegang mener at kurs er nyttig, de har lært hvordan barna kan ha en god oppvekst, Informanter med videregående skole sa at dette kurs er viktige fordi de har forskjellige kultur, når det gjelder barna oppdragelse..

5-3Praksis:

Gjennom introduksjonsprogram går flyktninger på praksis på en arbeidsplass. Formål med praksis skal støtte opp integreringsplan til enkelt deltaker. Gjennom praksis deltakeren kan tilgang til det norske arbeidsliv. Praksis kan også brukes for å styrke fundamental ferdighet og for å kartlegge kompetanse og videre kvalifiseringsbehov (IMD,2021). To av mine informanter går på praksis på sykehjem, og de liker å jobbe dere, men de fortelt ,at det har ikke mulighet å utvikler norsk språk fordi de snakker ikke med de som jobber dere, men de tenker i fremtid kan blir integrert i samfunnet gjennom dette praksis og etabler nettverk etter at de blir beder i språk. I følge av informanter som har ikke skolebakgrunn, han har praksis i butikk, han sa at de er ikke mulighet å snakker med noen, fordi han oppfyll varen i hyllen hell dagen , det er vanskelige og skiller mellom arbeidspraksis og språk praksis, unnsatt hvilken praksis du går på jobber du som de har jobb ikke som språkpraksis sa han. Informanter som ikke fullført videregående skole, hun er en av de som går på praksis på sykehjem. sa at hun må gjøre god jobb på arbeidspraksis, og hun må gi beskjed både til skolen og arbeidspraksis, hvis hun kommer ikke, på den måtte skal hun få god attest , når hun ferdig med praksis. Informanter som har høy utdanning, han jobbet som barnelege i hjemlandet, men har ikke arbeid praksis, fordi arbeidsgiver mener at han må ha B2nivå i norsk, selv om han snakker godt engelsk. Han merker at arbeidspraksis som tilbud til flyktninger er dominert av barnehagen, helse, og butikker. Informanter med videregående skole gikk på praksis i flere steder, hun mener at arbeidsgiver bruker de som gratis arbeidskraft, men hvis de spør om jobbe, svar er at de ikke nok flink i språk for å få jobb. Hun sa at de flest av de går to dager i praksis, og jobber , de cirka 7 timer med fast lønn fra introduksjonsprogram cirka 400kr per dag, men hvis arbeidsgiver betaler for praksis dag, de skal kjenne mer enn 1000 kr, derfor hun mener at de bruker de som gratis arbeidskraft, og dette er urettferdig . Informanter som har ungdomsskole går på praksis i sykehjem, og hun er fornøyde med sin praksisplass.

Programsrådgiver sa at store utfordringer er å finn praksis når deltaker har lavt norsknivå. Dersom deltaker blir litt, beder i norsk programsrådgiver finnes språks praksis til dem. Hun sa at det er andre alternative for språkpraksis for mødrene, de har sin praksisdag til om sørgeoppgaver hjemme, og andre del av deltaker går på praksis Unik senter for å lære hverdag mestring , dette er altanative på språkpraksis Nav tilbud til flyktninger i kommunen (Programsrådgiver. intervvue2022).

Det er forskjellige mellom språkpraksis og arbeidspraksis for flyktninger, språkpraksis er en opplæring tiltak for flytninger blir beder i norsk, på en arbeidsplass, men arbeidspraksis er en arbeidstrening, for å gi mulighet til flyktninger til å komme i arbeid eller utdanning. Deltaker får tilbudet for dette, mot slutten av introduksjonsprogrammet.(IMD,2011) Språkpraksis eller arbeide praksis kan ha både fordeler og ulemper for flyktninger. Fordeler at de kan blir integrert i samfunnet, og noen kan få jobb gjennom dette praksis. Ulemper er

at noen av deltaker føler at de bruker de som gratis arbeidskraft, og at de utvikler ikke språk gjennom dette.

5-4Kvinne og introduksjonsprogram

Det flest av innvandrere som kommer til Norge er fra land hvor kjønnsrollemønsteret preges av at mannen må gå ut for å jobb, og at kvinner må være hjemmeværende. Kvinner er mindre effekt enn menn, for å delta i introduksjonsprogram, grunn til dette kan være at kvinner har mindre utdanning og arbeidserfaring enn menn, når de kommer til Norge. Gjennomsnitt kvinner går lenger enn menn i introduksjonsprogram, fordi de får permisjon fra programmet for fødsel og omsorg små barn. All analyse av introduksjonsprogram viser at de er vanskelig for kvinner å finn veien til jobb etter de er ferdige programmet. Kvinner er også mindre enn menn til overgang til utdanning og arbeid(NOU 2011:14s.,140,222). Informanter med videregående skol fortalte at man hennes vil ikke at hun jobber eler går på skolen. Men informanter som har ungdomskolen hun vil å være husmor. Dette gjøre kvinner med flyktninger bakgrunn ikke blir integrert i samfunnet.

5-5Fordel og ulemper i introduksjonsprogram for informanter:

Informanter med høye utdanningsnivå mener at bra ting i introduksjonsprogram at man kan lære norsk, bli kjente med folk fra forskjellig land, og at de har snill og hjelpsom lærer og programsrådgiver. Men det viktige at han har stabil økonomi ,og han trenger ikke å søke sosial hjelp fra nav. Dårlig ting han oppleveres at i klassen er det student med forskjellig utdanningsnivå, og noen av de har ikke skole gange, også ulemper for introduksjonsprogrammet å gå to år på skolen for å lære språk er det kjedelig ,mener han. Informanter med videregående utdanningsnivå sa bra ting at hun lære seg norsk, og bli kjennet med andre, men samtid det er ikke bra at de har skolen fra 08:30 til14:00 hverdag. Dårlig ting at hun må gå på skolen, for å ikke mist lønne .Informanter med ungdomsskole utdanningsnivå er fornøyde med introduksjonsprogram, kunne lære norsk og ha kontakt med folk fra forskjellig land, og introduksjonsprogram er en sosial arena .Hun sa at hun har mulighet å gå på språkpraksis er positiv ting, og hun kan ha nettverk gjennom dette. Men dårlig ting at de har ikke frie som ander student. I informanter som har ikke skolegangen han mener god ting er at han lære norsk, og han skal begynne på grunnskole, men dårlig ting han sa at hvis du ikke kommer du skal mist han lønn, og det er tvunget mener han. Han sa også at læren snakker med de som de kunne norsk fra før. Han mener at han har ikke læret mye norsk ved å gå på introduksjonsprogrammet. Informanter som har ikke fullført videregående skolen , hun sa introduksjonsprogram er godt program for å lære norsk, men ulemper at hun må ha underskrift fra lærer eller programsrådgiver i et skjem som viser at hun være på skolen, og hun må gjør det hver dag, for å få lønn.

5-6Ting som kunne ha vært annerledes i introduksjonsprogram :

Informanter med videregående utdanning sa om det være mindre timer, for å lære norsk, og hun ønsket om de vært annerledes at deltaker få lønn fra arbeidsgiver det dager som de går på praksis. Men Informanter som har ikke fullført videregående skole, mener om de som har ansvar for introduksjonsprogram kun å kontroller innkomme til deltaker elektronisk insted å ha skjem for hele måneder, hvi deltaker miste den, det betyr at de har ikke lønn. Informanter som ikke har skol gange sa at individuell plan må legger etter deltaker blir kjent til system slike at de ikke mott å ender plan etter hvert, og han mener om det har ikke praksis i

introduksjonsprogram, og går på skolen 4 timer hver dag. Informanter med høye utdanningsnivå mener om de var annerledes at introduksjonsprogram blir mer strukturert når de gjeld utdanningsnivå til deltaker.

5-7 Å bli integrert i det norske samfunnet:

Alle informanter tror at nordmenn er veldig snille, men det er vanskelig å ha kontakt med dem. Informanter med høyt utdanningsnivå, mener for å integrer i samfunnet må han ha jobb, men det er nesten er umulig, han har søket på forskjellig sted, han bli sliten å søke på jobb fordi han vet allerede hvilket svar han skal få. Han sa at det er stor ulikhet mellom flyktninger og nordmenn. Han sa det er vanskelig å integrer i det norske samfunnet, fordi de har forskjellige kultur. Informant som har ikke skolegang, mener han må lære seg norsk for å bli integrert i samfunnet, og han må ha jobb, hvis det er ikke mulighet til jobb, sikker de skal finn arbeidsgiver som gi de svart jobb, på den måtte de kun ikke å integrert i samfunnet. Informanter som har ikke fullført vidtgående skole mener når de har jobb skal de betaler skatt, og at de er selvstendig og er lett for dem å integrert i samfunnet. Hun sa at hun bor i bolig dere er all som bor er nordmenn, hun prøvde å ta kontakt med dem, men de er forsiktig eller red av flyktninger mener hun. Hun sa hvordan jeg kan integrer, hvis jeg har ikke jobb eller kontakt med nordmenn? Informanter med ungdomsskole mener at det er vanskelig å komme i kontakt med nordmenn, og hun sa at nesten alle innvandrere er åpen, og det er litt å ha kontakt med dem, men hun synes at nordmenn liker ikke å snakke sa mye. Hun har kontakt med nordmenn bare på skolen eller når hun henter eller lever barn til skolen. Informanter med videregående skole sa at Norge er et fint land å bo i, men å bli integrert i samfunnet er stor problemer. For å bli beder integrert i samfunnet, de mener at NAV, må hjelp de for å få jobb, fordi de har ikke nettverk. Nettverk er viktige for individ integrasjon i det norske arbeidsmarked »(Trine Fosslund & Marit Aure, 2011 s.143).

Altså arbeidsgiver som har flyktninger på praksis må prøve å gi de mulighet å jobb. Alle arbeidsgiver har krave at flyktninger må ha B2 i norsk, og dette hindrer innvandrere å komme ut på arbeid, og integrert i samfunnet, mener informanter som har høyt utdanning, Særlig at flere flyktninger har ikke skolegang. Informanter med ungdomsskolen, hun har barn som går på skole, hun sa at hun ta initiativ for å kontakt med foldere til barn, men de vil ikke.

5-8 Arbeidsmiljø og diskriminering:

Arbeid er viktig for mentale helse, men et negativt arbeidsmiljø kan før til fysiske og psykiske helse problemer. Det er flere flyktninger som opp lever dårlig arbeidsmiljø. Et arbeidsmiljø består både av fysiske, psykiske, og sosiale faktorer. « Foruten representative spørreundersøkelser finnes det en rekke kvalitative studier blant innvandrere og rasisme og diskriminering i det norske samfunns og arbeidslivet »(Arnfinn H.Midtbøen, 2015, s 7). I følge av Informanter med videregående skole hun fortalte at hun gikk på praksis lange periode og alle var fornøyde med jobben henne, men i sommerferier var det en ledig stilling i dette plass og hun søket, men svar at hun er ikke god nok å få din jobben, selv om det er same jobb hun gjøre i praksis. Da sommer komme de ansatte ei ung norsk jenta som har ikke erfaring med din jobb, men hun er norsk og har godt nettverk, og hun mener at det er diskriminering. Informanter som ikke har skolegangen han hadde praksis en periode som renhold i offentlig sektor, han fortalte i pauserom han prøvde og snakker med de andre og ha kontakt med dem, men de vil ikke, han sitter på mobil og de andre snakker sammen. Han føler seg at han er uønsket person. Han sa insted at jeg blir mental helse han slutte med praksis.

Informanter med høy utdanning. han sa at flere fra Øst-Europa som jobber og kunne ikke norsk språk. Kraven å ha B2 for å få jobb er bare for flyktninger. Han fortalte at det er tydelig rasisme mot flyktninger i Norge. Sannsynligheten for at arbeidssøker med utenlandsk navne, innkalt til et jobbintervjuer, selv om de hadde kvalifikasjonskrav til stilling, og alle hadde utdanning fra Norge(NOU 2017:2,s132). Når flyktninger har dårlige arbeidsmiljø og de blir diskriminert ,og de sitter hjem, dette kan ha konsekvenser for velferdsstat .Flyktninger kan jobb med mindre lønn, fordi de har lyst å ha en jobb selv om det er mindre lønn, og det er mot den norske velferdsstaten er universell velfredrettighet at alle har like rettighet mener informanter som har ikke skolegang. De seir at det er ikke klasseforskjeller i Norge , men på grunn av flyktninger jobb med mindre lønn dette skal skap klasseskiller. Informanter som ikke fullført videregående skole sa hvis hun har jobb, skal hun betale skatt, og sørge seg selv, og dette kan være positive både for henne og staten. Informanter med høy utdanning mener at de bor i en velferdsstat, og at alle må ha like må mulighet.

5-9Svakheter ved dagens resultatmåling:

- *Måletidspunktet direkte etter, eller 1 år etter avsluttet introduksjonsprogram gir i verste fall et feilaktig bilde av tilknytning til arbeidslivet på sikt.*

- *Definisjonen av arbeid (helt ned til 1 time per uke) gir en misvisende indikasjon på*

hvor solid tilknytningen til arbeidslivet er. • *Definisjonen av utdanning (hvor grunnskole ikke teller som måloppnåelse) gir et inntrykk av at man ikke er på rett kurs i kvalifiseringsarbeidet i tilfeller der man systematisk satser på grunnleggende kvalifisering der det er behov for det.*

- *Introduksjonslovens mål om å bidra til større deltakelse i samfunnet fanges i liten grad opp i målingen(Eugene Guribye & Astrid Espegren,2019.S.4).*

6-0 Konklusjon del:

Min oppgave har hatt introduksjonsprogram som tema. Jeg start med min problemstilling I hvilken grad opplever flyktninger introduksjonsprogram bidra til integrering i det norske samfunnet og viser om det forskjellige opplevelsen basert på når flyktning har utdanning fra sitt land for å integrer i samfunnet.

Antallet flyktninger har økt i Norge i det sist ti årene, denne økning gjøre flyktninger inntrengninger i det norske samfunnet en viktige tema både hos staten og politikken i Norge. Når flyktninger kommer til Norge, møter de stor problemer med språk og kultur forskjellige. Etter flyktninger bosatt i kommune, de får tilbud om en offentlige tiltak som såkalte introduksjonsprogram. Introduksjonsloven ble vedtatt i år 2003, formålet med denne loven er å stryke flyktninger mulighet å komme ut i arbeidsliv, og bli økonomisk selvstendig. Introduksjonsprogram skal tilpass den enkeltes behov for kvalifisering. Kommunene har ansvar om hvordan introduksjonsprogrammet skal organiseres.

Metoden som jeg bruket i oppgaven min er kvalitative intervjuer. Intervjue hjulpet meg for å samle inne data jeg trenger. I denne undersøkelse hadde jeg fem informanter, som er deltaker i introduksjonsprogram, informanter har forskjellige bakgrunn, og utdanningsnivå, og de bor i forskjellige kommuner. Også hadde jeg intervjuer med veileder i introduksjonsprogram.

6-1 Funn:

Alle informanter synes at introduksjonsprogram er et bra tiltak, fordi de lære norsk gjennom dette, og blir kjente med folk fra ulike land, og det er en sosial arena for dem.

Det er vanskelig til flyktninger å skaffe seg plass i det norsk arbeidsmarked, fordi nesten alle som komme til Norge som flyktninger kommer fra et land som har ikke kompetanse som passer norsk arbeidsmarked, kompetanse kan være lav utdanning, har ikke utdanning og språkkunnskap, og arbeidserfaring. Informanter som har høyere utdanning mener at innvandrere fra vestlig land har ikke problemer å komme ut i arbeid, selv om de kunne ikke snakke norsk, men de har samme kultur. Individplan eller integreringsplan kan være nytte for deltaker, men den kan legge etter at deltaker blir kjennet til system, fordi etter hvert de vil å endre plan etter at de forstår system, mener informanter som ikke har skolegang.

Informanter mener at norsk språk er ikke lett særlige norsk dialekt. På skolen lære de norsk bokmål, og når de komme ut folk snakker dialekt, de mener at det er stor forskjellige mellom det og det kan være en grunn å ha problemer med språk. De kun forstår lære og programsrådgiver, men ikke folk uten skole område. Noen av informanter sa å være på skolen fra 8:00 til 14:00 er det lange dag, for å lære bare språk, og det kan være kjedelige til flere av dem.

I følge av programsrådgiver er det vanskelig å skaff språkpraksisplass, når språknivå er så lavt, men hun prøve å gjøre best hun kan. Arbeidsliv er den viktige arene for flyktninger å bli integrert i det norske samfunnet, men å ha norsknivå B2 hindrer flyktninger for å komme ut i arbeide eller utdanning, mener informanter med høyere utdanning.. To av mine informanter blir diskriminert i arbeids, og dette skap dårlige opplevelses til dem.

I følge av informanter som har høyt utdanning at integrer i det norske samfunnet er ikke lett, fordi de har forskjellige kultur. Kulturer forskjellige kan være stor problemer for det flest

flyktninger å bli en del av norsk samfunnet. Gjennom introduksjonsprogram deltaker går på språkpraksis, og arbeidspraksis, og kan integrer i samfunnet, og skap nettverk.

Informanter mener at nav må hjelpe de for å bli integrert i samfunnet, fordi de har ikke nettverk eller kompetanse som kan hjelpe de å komme ut i arbeide. Jeg merket at informanter har ikke kontakt med nordmenn, bare lære og veileder hos nav eller skolen. Det er vittigste at innvandrere komme i jobb, fordi de er en del av befolkning, og må gi de likeverdig tilbud sammenliknet med de andre. Flyktninger integrering i det norske arbeidslivet er et av de viktigste målene politikker jobber med. God integrering vil før til å redusert sosioøkonomiske forskjeller i vår samfunn. All informant er enig i at nordmenn er snille. Nesten alle vil å gå videre på skolen eller jobb unntatt informanter med ungdomskolen, etter at de ferdig med introduksjonsprogram. Tre av informantene mine vil studere helsefagarbeider eller sykepleiere. De tenker at helse sektor er den eneste offentlige plass , som gir flyktninger jobb. Noen av de sa, når de sitter med programsrådgiver for å legg individuelle plan, programsgiver ofte tilbud utdanning eller yrkes som renhold , helsedarbeid og barn og ungdom, selv om det er forskjellig alternativer man kan jobb eller studere i Norge. All informant er fornøyde med introduksjonsprogram, , men ikke alle er fornøyde med arbeidspraksis og de flest blir enig om praksis ikke nyttig for dem, og arbeidsgiver gir ikke de jobb gjennom praksis, men kan bruke de som gratis arbeidskraft, og noen av de mener at språkpraksis og arbeidspraksis er god mulighet for flyktninger å integrer i samfunnet, og bli kjente med det norsk arbeidsliv.. Informanter som har ikke skolegang, tilt tross for det han går på praksis , fordi han har behov for introduksjonsstønad. De mener at arbeidsgiver må gi flyktninger mulighet for å komme ut i arbeidsmarked.

Integrering er en prosess for å gjøre flyktninger\innvandrere en del av det norske samfunnet. Flere av flyktninger tenker å kunne lære seg norsk språk er den stor utfordring, men den større utfordring egentlige er integrering i det norske samfunnet. Selv om språk er nøkkelen for å integrer i samfunnet , men kultur forskjellig kan hinder flyktninger å bli integrert i samfunnet synes jeg. Løsning på utfordringene med å integrere flyktninger i det norske samfunnet legger i arbeide eller utdanning. Det er ulike forventinger hos informanter at Nav må hjelpe dem for å komme ut i arbeide, for bil integrert i det norske samfunnet, fordi de har ikke nok kompetanse , og dette kan før til å bli diskriminert . Intervjuene viser at det er ikke stor forskjellige i flyktninger opplevelse i introduksjonsprogram, og integrering i samfunnet. Deltaker i introduksjonsprogram er motivert for å lære norsk, og bil en del av samfunnet gjennom jobb eller utdanning(Intervjue, informanter 2022).

Flyktninger opplever introduksjonsprogram bidra til integrering i det norske samfunnet, gjennom å hjelpe de å gå ut til arbeidspraksis eller utdanning, og gir de noen kurs i livsmestring, foreldreveiledning og samfunnskunnskap, for å bli kjente med norsk arbeidslivet og norsk kultur.

7.0 Litteraturliste

Arbeidsgruppe.(Mai, 2016). Flyktninger og arbeid.

https://www.regjeringen.no/contentassets/f0707078220a4d499fce2bbef7cdb37d/flyktninger_og_arbeid_rapport_201

Aakvaag Gunnar C. g(21 august 2018). Positiv sosiologi. Fotnoter til en uutgravd sosiologi, Tidsskrift for samfunnsforskning • pp 280 – 302, [https://www.idunn-no.ezproxy.uis.no/doi/10.18261/issn.1504-291X-2018-03-03](https://www.idunn.no.ezproxy.uis.no/doi/10.18261/issn.1504-291X-2018-03-03)

Bratsberg , Raaum & Røed,(22 September 2016). Søkelys på ,arbeidslivet • pp 185 – 207, Flyktninger på det norske arbeidsmarkedet, <https://www.idunn.no/doi/10.18261/issn.1504-7989-2016-03-01>

Djuve, Kavli& Hagelund,(2011). Kvinner i kvalifisering Introduksjonsprogram for nyankomne flyktninger med liten utdanning og store omsorgsoppgave,

<https://www.imdi.no/contentassets/93aefd02a4454c70b9596a6bd4a0bf2e/kvinner-i-kvalifisering-fafo-2011.pdf>

Dag Ingvar Jacobsen,(2015). Hvordan gjennomføre undersøkelser? Innføring i samfunnsvitenskapelig metode. (utg3),Cappelen Damm AS, Oslo.

Datatilsynet(16.07.2019). Anonymisering av personopplysninger,

www.datatilsynet.no/rettigheter-og-plikter/virksoheternes-plikter/informasjossikkerhet-internkontroll/hvorda

Datatilsynet(17.07.2019). Hva er en personopplysning?

<https://www.datatilsynet.no/rettigheter-og-plikter/personopplysninger/>

Eggebø & Karlstrøm , Stubberud,(2020). Diskriminering og sosial ekskludering avskeive med innvandrerbakgrunn, https://ntnuopen.ntnu.no/ntnu-xmlui/bitstream/handle/11250/2688324/diskriminering_og_sosial_ekskludering_av_skeive_med_innvand.pdf?sequence=2&isAllowed=y

https://ntnuopen.ntnu.no/ntnu-xmlui/bitstream/handle/11250/2688324/diskriminering_og_sosial_ekskludering_av_skeive_med_innvand.pdf?sequence=2&isAllowed=y

Eide&. Homme& Karlsen og Lundberg(11-2016). INTEGRERING I PRAKSIS:

HELSE- OG OMSORGSSEKTOREN SOM OPPLÆRINGSOG

KVALIFISERINGSARENA FOR FLYKTNINGER OG

INNVANDRERE. [https://norceresearch.brage.unit.no/norceresearch-](https://norceresearch.brage.unit.no/norceresearch-xmlui/bitstream/handle/11250/2627374/Rapport%2011-2016%20Eide%2C%20H)

[xmlui/bitstream/handle/11250/2627374/Rapport%2011-2016%20Eide%2C%20H](https://norceresearch.brage.unit.no/norceresearch-xmlui/bitstream/handle/11250/2627374/Rapport%2011-2016%20Eide%2C%20H)

Fossland & Aure (20 juni 2011). Når høyere utdanning ikke er nok: Integrasjon av høyt utdannede innvandrere på arbeidsmarkedet, Sosiologisk tidsskrift.

<https://www.idunn.no/doi/10.18261/ISSN1504-2928-2011-02-02>

Friberg &Midtbøen,(2 februar 2017). Innvandrerne etterkommere: Teoretiske og komparative perspektiver, Norsk sosiologisk tidsskrift,

<https://www.idunn.no/doi/10.18261/issn.2535-2512-2017-01-01>

Grue , Bytingsvik & Stige, (6 september 2019) . «Ingen vet hvem du er» – flyktningers opplevelse av omstillingsprosessen i Norge <https://www.idunn-no.ezproxy.uis.no/doi/10.18261/issn.1504-3010-2019-03-03>

<https://www.idunn-no.ezproxy.uis.no/doi/10.18261/issn.1504-3010-2019-03-03>

Grønmo &Nilsen og Christensen,(2021). Ulikhet Sosiologiske perspektiver og analyser(utga, 1).Fagbokforlaget,

Guribye, E. & Espegren, A. (2019). Resultatmål i Introduksjonsprogrammet for flyktninger. Rapport (20) Norce Norwegian Research Center AS, rapport (20)

<https://www.ks.no/globalassets/fagomrader/forskning-og-utvikling/fourrapporter/Resultatmaling-i-introduk>

Hilde Berit Moen. (25 januar 2013) Metodologiske utfordringer ved personbiografiske intervju som empirisk materiale i sosiologien. Sosiologisk tidsskrift,

<https://www.idunn.no/doi/10.18261/ISSN1504-2928-2013-01-03>

Hardoy, I. & Zhang, T. (2019). Fra flukt til etablering i det norske arbeidsmarkedet, Søkelys på arbeidslivet, <https://doi.org/10.18261/issn.1504-7989-2019-01-02-04>

Hellevik& Hellevik (31 August 2017). Utviklingen i synet på innvandrere og innvandring i Norge. <https://www.idunn.no/doi/10.18261/issn.1504-291X-2017-03-01>

Haaland, Magnussen, Wallevik& Frykman(2021). Fortellinger om integrering i norske lokalsamfunn , Ulike måter å «sikre sted»: flyktningers fortellinger om integrering inn i et lokalsamfunn i Sør-Norge, <https://www.idunn.no/doi/10.18261/9788215042961-2021-08>

Henriksen (28 september 2010). introduksjonsprogrammet – en suksess, Søkelys på arbeidslivet, <https://www.idunn.no/doi/10.18261/ISSN1504-7989-2010-03-06>

Hermansen,(2 februar 2017). Et egalitært og velferdsstatlig integreringsparadoks? Norsk sosiologisk tidsskrift • pp 15 – 34 <https://www.idunn.no/doi/10.18261/issn.2535-2512-2017-01-02>

IMD. (20. desember 2021). Innvandrere i arbeidslivet. <https://www.imdi.no/om-integrering-i-norge/kunnskapsoversikt/innvandrere-i-arbeidslivet>

IMD(2021). Velkommen til ,introduksjonsprogrammet,

https://www.imdi.no/globalassets/dokumenter/velkommet-til-introduksjonsprogrammet-20211/imdi_introduksjonsbrosj

IMD.(6. juli 2021). Praksis,

<https://introduksjonsprogrammet.imdi.no/innhold/praksis/#hvordan-legge-til-rette-for-god-kvalitet->

IMD(2011).TRODUKSJONSORDNINGEN,<https://www.imdi.no/globalassets/dokumenter/velkommen-til-introduksjonsprogram/velkommen-til-introduksjonsprogram---nor.pdf>

IMD,(17. desember 2020), Gode resultater for introduksjonsordningen,

<https://www.imdi.no/arkiv/arkiverte-nyheter/gode-resultater-for-introduksjonsordningen/>

IMD(5. januar 2021). Foreldreveiledning,

<https://introduksjonsprogrammet.imdi.no/innhold/foreldreveiledning/#aktuelt-regelverk->

Justis- og beredskapsdepartementet(2016). Fra mottak til arbeidsliv – en effektiv integreringspolitikk, St. 30 (2015–2016). <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-30-20152016/id2499847/>

Kobberstad. (4 mai 2020). Høyt utdanna flyktningers tilnærminger til kvalifisering og arbeid. Søkelys på arbeidslivet

<https://www.idunn.no/doi/10.18261/issn.1504-7989-2020-01-02-06>

Kjærgård Eide, Homme, Karlsen& Lundberg,(8 Desember 2017). Omsorgssektoren som integreringsarena, velferdsforskning • pp 332 – 348,

<https://www.idunn.no/doi/10.18261/issn.2464-3076-2017-04-06>

Kristensen & Sætermo,(2021). Hvordan lykkes med integrering? Stedsproduserende fortellinger om integreringsarbeid i to rurale kommuner, Fortellinger om integrering i norske lokalsamfunn, <https://www.idunn.no/doi/10.18261/9788215042961-2021-05>

Knut Halvorsen,(2008).Å forske på samfunnet,(utg,5). Cappelen Forlag as Oslo

---

Lovdata,(01.01.2022). Lov om integrering gjennom opplæring, utdanning og arbeid (integreringsloven). <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2020-11-06-127>

. Lerfaldet, G. Sætrang, Åsheim& S. Mark\IMD,(2021). Kvalifiseringsløp for voksne innvandrere(, Ideas2evidence-rapport 5/2021). Bergen.
<https://www.imdi.no/contentassets/6000661f8c46406fbee7956c4b00db1b/kvalifiseringslop-for-voksne-innvandrere-ideas2evidence-rapport-5-2021.pdf>

Midtbøen.(4 Mars 2015). samfunnsforskning, Etnisk diskriminering i arbeidsmarkedet. [https://www-idunn-no.ezproxy.uis.no/doi/10.18261/ISSN1504-291X-NOU_\(2011\)Bedre_integrering_Mål,_strategier,_tiltak_Norges_offentlige_utredninger_](https://www-idunn-no.ezproxy.uis.no/doi/10.18261/ISSN1504-291X-NOU_(2011)Bedre_integrering_Mål,_strategier,_tiltak_Norges_offentlige_utredninger_),
<https://www.regjeringen.no/contentassets/f5f792d1e2d54081b181655f3ca2ee79/no/pdfs/nou201120110014000dddpdfs.pdf>

NOU. (2017 :2). Integrasjon og tillit, Langsiktige konsekvenser av høy innvandring.
<https://www.regjeringen.no/contentassets/c072f7f37da747539d2a0b0fef22957f/no/pdfs/nou2017201700020>

NOU. (2018 :2). [Fremtidige kompetansebehov]. NOU 2018(30)OSLO
<https://www.regjeringen.no/contentassets/e6acac1df4964805a34c767fa9309acd/no/pdfs/nou201820180002000>

Regjeringen.(2015-2016). Fra mottak til arbeidsliv – en effektiv integreringspolitikk.
<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-30-20152016/id2499847/sec1>
Regjeringen. (15.10.2021). Introduksjonsprogram.
<https://www.regjeringen.no/no/tema/innvandring-og-integrering/asd/Verkemiddel-i-integreringsarbeidet/introduksjonsp>

SSB(7. mars 2022). Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre,
<https://www.ssb.no/befolkning/innvandrere/statistikk/innvandrere-og-norskfodte-med-innvandrerforeldre>

SSB. (27. januar 2021) Flyktninger i og utenfor arbeidsmarkedet 2019 www.ssb.no/arbeid-og-lonn/artikler-og-publikasjoner/flyktninger-i-og-utenfor-arbeidsmarkedet-2019

Sætermo, Gullikstad & Kristensen, (2021)Fortellinger om integrering i norske lokalsamfunn
• <https://doi.org/10.18261/9788215042961-2021-01>, Å studere fortellinger om integrering i en lokalsamfunns kontekst: en introduksjon til et komplekst forskningsfelt,
<https://www.idunn.no/doi/10.18261/9788215042961-2021-01>

UDI, Flyktninger, <https://www.udi.no/ord-og-begreper/flyktning/>